

SAĞLIK ENSTİTÜSÜ DERNEĞİ

BASIN AÇIKLAMASI

EMNİYET KEMERİ 111 YAŞINDA, AMA HALA TAKMAYIP ÖLÜYORUZ!

Bugün emniyet kemerinin dünyada kullanımı 111. yaşında. Otomobillerde kullanımı 1920'lerin sonunda birkaç Amerikalı doktorun kendi araçlarında kullanımı ile başlıyor. Üç noktadan bağlantılı emniyet kemerinin endüstriyel girişi ise 1959'da Avrupalı bir otomobil üreticisinin kullanımı ile gerçekleşiyor. Emniyet kemeri Türkiye'ye ise tam 27 yıl sonra, 1986'da şehirlerarası yollarda, şehir içinde ise 1992'de zorunlu hale getirildi. Ancak, Türkiye'de halen emniyet kemeri takmaktan 'muaf tutulan' sosyo-ekonomik durumu düşük insanlarımız bulunuyor!

TRAFİKTE İSTİSNALAR İNSAN HAKLARINA DA AYKIRI

Pazar günü Uludağ yolunda günübirlik gittikleri piknikten dönen vatandaşların içinde bulunduğu otobüs takla atarak aralarında bebek de olan 4 kişinin ölümü ve 24 kişinin yaralanmasıyla sonuçlanmış, yine geçtiğimiz perşembe günü aynı bölgede bir midibüsün takla atması sonucu 1 kişi ölmüş, 14 kişi de yaralanmıştır. Bu en son 2 kazada da görüldüğü gibi midibüs ve otobüsteki yolcuların özellikle emniyet kemeri takmamış olmasından dolayı ölüm ve ağır yaralanmalı vakalar meydana gelmiştir.

Trafik kanunumuz sadece belirli sürücüler ve yolcular için emniyet kemeri kullanma şartı getirmiştir. DSÖ'nün "istisnasız her yolcu ve sürücü için emniyet kemeri bulundurma ve kullanma" tavsiyesi ile uyumlu değildir. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 78. Maddesi (b) bendi'nde yer aldığı şekli ile "*Şehirlerarası otobüslerde (sınıf III) arka koltuklar hariç olmak üzere, sürücüsü dahil en ön ve önünde boşluk olan arka koltuklarda, önünde boşluk olan kapı önü koltuklarında; iki katlı şehirlerarası otobüslerde merdiven önü, en ön ve önünde boşluk olan en arka koltuklarda, masa etrafında buluna koltuklardan aracın gidiş yönüne doğru olanlarda oturan yolcular için emniyet kemeri, bulundurulması ve kullanılması mecburidir*" yazılıdır ve bu maddede yer aldığı üzere aynı araç içindeki yolcular için oluşturulan bu 'istisnalar', can güvenliği ve insan hakları açısından da kabul göremez niteliğindedir.

Prof. Dr. Elif Dağlı - Sağlık Enstitüsü Derneği Başkanı

ANKARA VE AFYON'DA EMNİYET KEMERİ KULLANIMI ÇOK DÜŞÜK

John Hopkins Üniversitesi'nin Mayıs 2014'de Ankara ve Afyon illerinde yaptığı istatistik çalışmada sürücülerde emniyet kemeri kullanma oranını Ankara için %37.6,

Afyon için %47.5, Afyon'da; taksi sürücüleri için %20, otobüs sürücüleri için %10, kamyon sürücüleri için %30, Ankara'da ise tüm bu grup araçların sürücüleri için %5'in altında kullanım oranı bildirmiştir. Ön koltuk yolcuları açısından Ankara'da %33.2, Afyon'da ise %32.8, arka koltuk yolcuları içinse emniyet kemeri alışkanlığının hiç olmadığı bildirilmiştir.

TOPLUM CEZALARIN ARTMASINI DESTEKLİYOR

Geçtiğimiz ay açıklanan Küresel Yol Güvenliği Programı'nın anket sonuçları, daha kararlı emniyet kemeri kanunları ile daha yüksek cezaların desteklendiğini göstermektedir.

Türkiye'de toplumun büyük çoğunluğu, 1995 yılından önce üretilmiş araçların arka koltuklarında emniyet kemeri bulundurulması, şehirlerarası otobüslerde emniyet kemeri bulundurulması ve yolcuların bunları takma zorunluluğu ile ilgili kanundaki istisnaların sona erdirilmesini destekliyor. Aslında çoğu insan, Türkiye'deki emniyet kemeri kanununda istisna olmaması gerektiğine inanıyor. Emniyet kemeri takmayanlara veya çocuk koltuğu kullanmayanlara verilen cezaların arttırılmasını şiddetle destekliyor. Yaptırımların arttırılması, anket katılımcıları tarafından kazaları azaltma ve sürücüleri trafik kurallarına uymaya teşvik etme açısından iyi bir yol olarak görülüyor. Toplumun büyük çoğunluğu (%85) emniyet kemeri takmayan sürücülere ve yolculara kesilen cezaların 166 TL'ye çıkartılmasını destekliyor. Üçte ikisi, daha yüksek cezaların emniyet kemeri takılmasını teşvik edeceğini söylüyor. Böylece kazalarda yaralanmalar ve ölümler azalacağı ifade ediliyor.

Tanzer Gezer - Sağlık Enstitüsü Derneği Yol Güvenliği Programı Direktörü